

Andreja Markovič, Mihaela Knez,
Nina Šoba, Mojca Stritar

Slovenska beseda v živo

3b

Delovni zvezek

Kazalo

6. enota	Bivati v družbi	3
7. enota	Svet skozi oči medijev	28
8. enota	Tehnologija v službi človeka	53
9. enota	Poslovni utrip	76
10. enota	Pokaži, kaj znaš!	102
Vaje iz pravopisa	Pregibanje prevzetih imen	113
	Zapisovanje težjih besed	116
	Rešitve nalog	119

Bivati v družbi

1. Tvorite povedi iz danih besed, kot kaže primer. Beseda v oklepaju naj bo izražena s končnico glagola. Pazite na besedni red.

glagol	osebek (kdo? kaj?)	predmet (koga? kaj? komu? čemu? ...)	okolščine (kdaj? kje? kam? kako? zakaj? ...) (ČAS)	ločilo
<i>poslušati</i>	<i>(mi)</i>	<i>pesem, o, pomanjkanje časa</i>	<i>včeraj</i> (PRETEKLIK)	.
<i>Primer: Včeraj smo poslušali pesem o pomanjkanju časa.</i>				
a) pogovarjati se	(mi)	o, družbeni, problem (M)	potem (PRETEKLIK)	.
b) strinjati se	(vi)	z, avtor, pesem	(SEDANJIK)	?
c) najti	(ti)	dovolj, čas, za, prijatelj (M)	(SEDANJIK)	?
č) trpeti	mного, ljudje		zaradi, revščina (SEDANJIK)	.
d) ne brigati se	(ti)	za, ti	samo	!
e) vzgajati	(midva)	otrok (M)	lepo (PRIHODNJIK)	.
f) ne hiteti	(vidva)		ves, dan	!
g) rad pomagati	(jaz)	reven, ljudje	(POGOJNIK)	.

2. Dopolnite s samostalniki v ustrezni obliki.

- a) V _____ Adija Smolarja lahko slišimo, da ljudje pogosto nimajo časa za _____, ker se _____ preveč mudi živeti. Ljudje se nimajo časa pogovarjati oziroma skrbeti drug za drugega.
(pesem) (lepa stvar, M) (oni)
- b) Družba danes od ženske pričakuje veliko. Morala bi hoditi v _____, doma pa skrbeti za dom in _____. Obenem bi se morala rekreirati in zdravo prehranjevati ter biti razgledana in urejena. Ne bi se smela pritoževati nad _____ delovnih in družinskih obveznosti.
(služba) (otrok, M) (breme, M)
- c) Gospa Kurinčič je končala študij _____, nato se je poročila in _____ hodila v službo, po tretjem otroku pa je ostala doma. Bila je prepričana, da je kot mati _____ najbolj potrebna _____. Zdelo se ji je pomembno, da živijo kot družina, da so skupaj pri _____, pri igri in na _____. Zdi se ji, da matere, ki imajo otroke v _____ ali vrtcih, zaradi posvečanja _____ zamudijo veliko lepih trenutkov.
(arheologija) (2, leto) (5, otrok) (oni) (domače delo) (počitnice) (jasli) (delo)
- č) V organizaciji Karitas imajo precej _____. Delajo v premajhnih in nezakurjenih prostorih, težave imajo s _____ starih oblačil. Imajo pa tudi probleme s svojimi _____, ki pogosto pridejo po pomoč vinjeni, zanemarjeni, smrdeči in zelo sitni in jim ne morejo ustreči z nobeno _____. Skoraj nemogoče je presoditi, kdo je res potreben _____ in kdo ne.
(problem, M) (prebiranje) (obiskovalec, M) (stvar) (pomoč)
- d) Vsi mladi potrebujejo družbo _____. Ampak druženje je vedno bolj odvisno od _____ Pomembno je imeti _____ in hoditi na _____. Če mladostnik _____ nima, ne more konkurirati in je socialno izključen. In če starši nimajo denarja, _____ ne morejo omogočiti šolanja. Brez _____ pa je težko dobiti _____ oziroma doseči boljši status. Janez Arh poskuša reševati revščino _____. Zdi se _____, da mlad človek ne more biti odgovoren za ekonomske razmere doma.
(vrstnik, M) (denar) (moderno oblačilo, M) (prireditev, M) (to) (otrok, M) (izobrazba) (dobra zaposlitev) (mlad človek, M) (on)

3. Izberite ustrezno možnost.

- a) V anketi so spraševali, ali bi ženske sprejele vlogo gospodinje, ki ne hodi v službo. Ugotovili so, da so ženske večinoma zaposlene, ker **rade – vseč – želijo** hodijo v službo in **ni treba – nočejo – lahko** biti odvisne od partnerja oziroma **morejo – rade – želijo** biti samostojne. Le 26,9 % žensk hodi v službo samo zaradi denarja, saj sicer njihova družina ne bi **morala – treba – mogla**

preživeti. Le 5,4 % jih je odgovorilo, da ne **marajo** – **morejo** – **morajo** gospodinjskih del. Kljub temu pa je več kot polovica vprašanih odgovorila, da se **more** – **mora** – **lahko** ženska bolj kot moški odreči karieri, zato da lahko uspešno skrbi za dom.

- b) V članku *Slovenke hočemo več* so za mnenje prosili tudi nekaj žensk, ki so se odločile ostati doma in skrbeti za dom in družino. Te gospe pravijo, da se **lahko** – **želiš** – **všeč** tudi doma v svoji vlogi dobro počutiš. Res pa je, da **moraš** – **treba** – **maraš** v svojem delu najti zadovoljstvo: imaš več časa, ki si ga organiziraš, kakor **nočeš** – **všeč** – **želiš**, veliko se **lahko** – **smeš** – **hočeš** ukvarjaš z otroki in **ne moreš** – **ni ti treba** – **ne smeš** prositi za dopust ali bolniško, kadar ju potrebuješ.
- c) Gospa Gantar **se** – **si** – **∅** je začela ukvarjati z dobrodelno dejavnostjo, ko **se** – **si** – **∅** je upokojila. V sklopu organizacije Karitas **se** – **si** – **∅** pomaga revnim ljudem. K njej po pomoč prihajajo brezdomci in revni ljudje, ki **se** – **si** – **∅** želijo izboljšati svoj slab socialni status.
- č) Center za pomoč mladim **se** – **si** – **∅** ukvarja s problemom revščine med mladimi. Vejo, kako težko je priznati, da si reven. Mnogi mladi **se** – **si** – **∅** ne morejo privoščiti večine izdelkov, ki **se** – **si** – **∅** jih oglašujejo v medijih. Nekateri tudi nimajo možnosti za šolanje. Vsi vemo, kaj **se** – **si** – **∅** zgodi, če človek nima dobre izobrazbe: nemogoče je dobiti zaposlitev in težko **se** – **si** – **∅** je zagotoviti kakovostno življenje.

4. Izberite ustrezní glagol in ga vstavite v ustrezni obliki.

S članstvom v EU _____ Slovenija _____ branik evropske jugovzhodne meje.
postati – postajati

Velike evropske države se zavedajo, da v Slovenijo vstopajo tujci, ki so namenjeni k njim, zato _____ slovenski policiji _____ precej sredstev za učinkovit nadzor meje.
dati – dajati

Novinar Dela _____ neke noči _____ policistom, ki _____ v blindiranem kombiju _____ ob hrvaško-slovenski meji in _____, da _____ skupino ilegalnih prebežnikov. Dogajanje _____ na termovizijski kameri.
pridružiti se – družiti se
sesti – sedeti počakati – čakati zajeti – zajemati

Policistom _____ njihovo delo vznemirljivo in očitno so zadovoljni, kadar uspešno ubranijo državno mejo. Novinar pa v članku razmišlja tudi o čustvih ljudi, ki se znajdejo v vlogi prebežnikov, in o vzrokih, ki ljudi prisilijo, da zapustijo svoj dom in _____ na tako tvegano potovanje.
zazdeti se – zdeti se oditi – odhajati

5. Dopolnite z ustreznimi oblikami kazalnih zaimkov.

1) tak(šen), tak(šn)a, tak(šn)o

- Vojaki so bili brez hrane in orožja. V _____ situaciji niso mogli dolgo vzdržati.
- Naš mali je bil poreden. Kaj naj počnemo s _____ otrokom na obisku?
Raje ga pustimo doma.
- _____ neumne stvari govori, da ga nihče noče poslušati.
- Spet so poročali o terorističnih napadih. Vidite, v _____ trenutkih ne moremo ostati mirni.
- Predlagam _____ program: ogled mesta in okolice ter obisk muzejev.
- Zaradi nesreče je bil ves vznemirjen. _____ ni mogel med ljudi.
- Mojca je bila že od nekdaj prijazna in _____ je ostala tudi, ko je že imela doktorat.
- Otrok bi rad _____ oblačila, kot jih imajo sošolci.

2) ta, ta, to – tisti, tista, tisto – oni, ona, ono

- Čigava je _____ pištola tukaj? Za kaj rabite _____ orožje?
- Pojdite po _____ poti, _____ druga je prestrma.
- Odidite skozi _____ vrata tu, _____ tam so zaklenjena.
- _____ človeka tukaj poznam zelo dobro, _____ tam sem tudi že srečal,
_____ tam zadaj pa še nikoli.
- Tuje letalo je neopazno preletelo deželo. _____ dogodek je vse vznemiril.
- Dajte mi _____ kovček z zgornje police, prosim.
- Veliko sem vam že pripovedoval o njej: _____ dekle je dobra športnica in uspešna študentka.
- Zidamo nov zdravstveni dom. Boste kaj prispevali v _____ namen?
- _____ dekle spredaj dobro poznam, _____ za njo pa vidim prvič.

3) tolikšen, tolikšna, tolikšno

- Plačaj _____ znesek, kot je potrebno.
- Nabavili so _____ količino hrane, kolikor so je rabili.
- Hiša je bila _____, da so imeli vsi dovolj prostora.
- _____ zanimanja za dobrodelno akcijo niso pričakovali.
- Med njima so _____ razlike, da ne moreta živeti skupaj.

6. Dopolnite z ustreznimi oblikami zaimkov.

1) vprašalni zaimki

kakšen, kakšna, kakšno • kateri, katera, katero • čigav, čigava, čigavo
• kolikšen, kolikšna, kolikšno

- a) Prodajalka je vprašala kupca, _____ barve pulover želi kupiti.
- b) Po veleblagovnici se je na oddelku z igračami sprehajal deček, star okoli tri leta, in vsi mimoidoči so se spraševali, _____ otrok je to.
- c) Tožilec je na zaslišanju želel vedeti, _____ je orožje, s katerim je obsojeni grozil svojim žrtvam.
- č) V soseseo se je priselila nova družina. Prav zanima me, _____ ljudje so sosedovi.
- d) Ni jasno, v _____ meri načrt arhitekta ustreza potrebam naše organizacije.
- e) Joj, ne morem odkleniti vrat našega društva. A morda veste, _____ ključ je pravi?
- f) Najstniki so se pogovarjali, kdo si upa skočiti z mostu. Peter je odločno odklonil takšno postavljanje. In nekdo izmed vrstnikov mu je zabrusil: »_____ moški pa si, da si tega ne upaš?«
- g) _____ obleko boš oblekla za podelitev nagrad, večerno ali kaj bolj vsakdanjega?
- h) Zanimalo nas je, _____ znesek smo zbrali v humanitarni akciji.

2) poljubnostni ali nedoločni zaimki

kak(šen), kak(šn)a, kak(šn)o • nekaj(šen), nekaj(šn)a, nekaj(šn)o

- a) David končuje osnovno šolo. Dobro bi bilo, če bi se kmalu odločil za **kakšno** – **nekakšno** srednjo šolo.
- b) Zadnji dogodki so bili zanj **kakšne** – **nekakšne** hude sanje.
- c) Ali zazidalni načrt naše občine predvideva **kakšna** – **nekakšna** nova naselja?
- č) Joj, moji starši že nekaj ur zamujajo. Bojim se, da se je zgodila **kaka** – **nekaka** nesreča.
- d) Prijatelj je zadnje čase vedno slabe volje. Kako naj vem, ali ima **kakšne** – **nekakšne** težave ali kaj?
- e) Otrok sedi za mizo in riše na list **kakšna** – **nekakšna** čudna bitja.
- f) Le kje bi preživel poletne počitnice? – Lahko bi najeli **kako** – **nekako** hišo ob morju.
- g) Poglej, ta prostor, kjer so parkirani avtomobili, je **kakšno** – **nekakšno** dvorišče.

7. Dopolnite z ustreznimi oblikami nedoločnih zaimkov.

1) nek(i), neka, neko

- Ko smo te čakali v restavraciji, je k naši mizi pristopil _____ moški.
- V _____ vasi na Gorenjskem je včeraj menda gorelo.
- Na sprehodu čez mesto sem videl _____ žensko, ki je brskala po smetnjaku.
- č) Kje si bil celo popoldne? – Z _____ sodelavcem sva šla na kosilo.
- Predstaviti ti želim _____ osebo, ki ti bo najbrž zelo všeč.
- _____ sončnega jutra so se odpravili na potepanje po mestu.

2) nekateri, nekatere, nekatera

- _____ vozniki vozijo prehitro.
- _____ učiteljice ugotavljajo, da bi morali študentje več delati.
- To so vse informacije, ki jih poznam. Morda za _____ dejstva slišite prvič v življenju, zato o njih dobro razmislite.

8. Vadite celostne zaimke.

1) Izberite ustrezni celostni zaimek.

- Vsaka** – **Vsa** – **Oba** predloga, ki ste ju predstavili, se nam zdita zanimiva.
- Avtobus na Škofljico vozi **vsake** – **vse** – **obe** pol ure.
- Cilj občinskega sveta je, da bi vodovod speljali v **vso** – **vsako** – **obe** vas.
- č) Če hočete biti v dobri telesni pripravljenosti, morate telovaditi **obe** – **vso** – **vsako** jutro.
- Če se boš nesramno obnašal do staršev, ti bo žal **vsako** – **vse** – **obe** življenje.
- Hrana, ki sta jo Nadja in Renata pripravili za večerjo, je bila všeč **obem** – **vsakem** – **vsem** gostom.
- Lepe trgovinice so na **obeh** – **ves** – **vsakih** bregovih reke.
- Na smučanju si ne pozabite namazati **oba** – **vsakega** – **vsega** obraza.

2) Dopolnite z ustreznimi oblikami celostnih zaimkov.

vsak, vsaka, vsako • ves, vsa, vse • oba, obe, obe

- Ogled razstave je _____ dan od 7. do 14. ure
- Otroci so pohodili _____ travo, ki smo jo posejali na vrtu.
- Poleti je bila velika suša po _____ državi, zato so se kmetje močno pritoževali in od zavarovalnic zahtevali odškodnino.
- č) Predstavniki _____ držav, Slovenije in Hrvaške, se bodo srečali na okrogli mizi o sosedskih odnosih.

- d) Skrb za otroke je dolžnost _____ staršev, mame in očeta.
- e) Snežilo je _____ dan in _____ noč, zato je zapadlo pol metra snega.
- f) Spoštovati je treba _____ človeka.
- g) Študentje naše šole prihajajo z _____ celin sveta.
- h) Včeraj sem veliko telovadil(a), danes pa pri _____ gibu čutim bolečine.
- i) Zbrali smo _____ pogum in direktorju povedali, česa ne dela prav.

9. Dopolnite.

1) oziralni zaimki

kakršen, kakršna, kakršno • kateri, katera, katero / ki • čigar

- a) To je težava, _____ jo moramo rešiti.
- b) Šaljivo pravimo, da je slamnati vdovec mož, _____ žena je dalj časa odsotna.
- c) Dobila je takšnega moža, _____ si je želela.
- č) To so problemi, ob _____ se moramo zamisliti.
- d) Stava je dogovor, da tisti, _____ trditev ni pravilna, plača določeni znesek.
- e) V težkih trenutkih se človek pokaže takšen, _____ je v resnici.

2) besedne zveze z nikalnimi pridevniškimi zaimki

nobene vloge • nobenega opravka • nobenega glasu •
za nobeno ceno • nobena • za nobeno rabo

- a) Žena se jezi na moža, ker ji nič ne pomaga. Govori mu, da ni _____.
- b) Ta človek me je že enkrat ogoljufal, zato z njim nočem imeti _____.
- c) Če misliš, da ti bom pomagal(a) pri tako neumni investiciji, se motiš. Tega ne bi naredil(a) _____.
- č) Slovenski pregovor pravi: minuta zamujena ne vrne se _____.
- d) Vedeti moraš, da je delodajalcu vseeno, koliko časa porabiš za prevoz v službo. To zanj ne igra _____ . Važno je samo, da prideš točno.
- e) Jan se je izpisal iz šole in že dolgo ni bilo od njega _____.

10. Izberite ustrezno besedo.

1) enak – isti

- a) Čokolado razdeli med otroke. Pazi, razdeliti jo moraš na **enake** – **iste** dele.
- b) Profesorica nam je obljubila, da nam bo razložila slovnično pravilo. Obljubo je izpolnila še **enak** – **isti** dan.

- c) Hiše so si zelo podobne, niso pa **enake** – **iste**.
 č) Kristjan in Nadja stanujeta v **enakem** – **istem** študentskem domu.
 d) Vrnili so se po **enaki** – **isti** poti.
 e) Pred zakonom smo vsi ljudje **enaki** – **isti**.

2) drugačen, drugačna, drugačno – drug, druga, drugo

- a) Ta obleka je _____ kot tista v izložbi.
 b) Vsako leto gre na počitnice v _____ kraj.
 c) Dobil je odgovor izpitne komisije in bil je presenečen, ker je pričakoval _____ odgovor.
 č) Zaenkrat nima _____ dela, kot da bere predpisano literaturo. Čez en mesec pa bo dobil nove naloge.
 d) Domača ulica se je zdela Maji čisto _____ kot takrat, ko je bila zadnjič doma.
 e) Danes popoldne me ne bo doma, pridi raje kak _____ dan.
 f) Andrej ni kakor _____ moški: pleše balet in se ogromno ukvarja s svojimi otroki.

3) drugi, druga, drugo (števniki)

- a) Torek je _____ dan v tednu.
 b) Rihard se je dvakrat poročil. Mateja in Ines sta iz prvega, Nina pa je iz _____ zakona.
 c) _____ maja je v Sloveniji dela prost dan.
 č) Po _____ svetovni vojni se je začela obnova Evrope.
 d) Za mano je že _____ teden počitnic.

11. Izberite besede iz okvirja in jih vstavite v ustrezni obliki.

1)

kak(šen) • nekak(šen) • kakršen • nikakršen/noben • drugačen • enak

- a) _____ oblačila zbirate: samo nova ali so lahko rabljena?
 b) Dobil je takšno ženo, _____ si je želel: odlično se razumeta.
 c) Starši so poskušali premoženje razdeliti na _____ dele, tako da nihče od otrok ne bi bil prikrajšan.
 č) Imel je _____ bolezen, pa ni hotel k zdravniku, ker ni imel zdravstvenega zavarovanja.
 d) O izgubljenem otroku zaenkrat še ni _____ novic.
 e) Oče je majhen in debel, sin pa je popolnoma _____. Že pri štirinajstih letih je visok 185 centimetrov in odlično igra košarko.
 f) Starši razmišljajo, da bi sina vpisali v _____ športni klub, saj ima preveč prostega časa.

2)

kateri • nek(i) • vsak • kateri/ki • noben • drug • isti

- a) Ubogi otrok, _____ druge skrbi nima, kot da išče denar za mamila.
- b) Kaj mislite, _____ družbeni problem je najtežji?
- c) O tem nam je pripovedoval _____ človek, ki ga sploh nismo poznali in ga potem nismo videli nikoli več.
- č) Spoštovati je treba _____ človeka, ne glede na to, kateremu narodu ali religiji pripada.
- d) To je oseba, za _____ smo prepričani, da boste z njo uspešno sodelovali.
- e) Zmeraj navede kak _____ vzrok, zakaj v življenju ni uspel.
- f) Obljubil mi je, da mi bo pomagal, in obljubo je izpolnil še _____ dan.

3)

tolik(šen) • čigav • kolikšen • čigar • kolikršen

- a) _____ hiša je to, tvoja ali najeta?
- b) Oče je edini človek, na _____ pomoč se zanaša.
- c) Dobrodelna organizacija je razdelila _____ količine hrane, da so bili vsi siti.
- č) _____ prispevek lahko pričakujemo od vas?
- d) Pravičen svet bi bil tak, da bi imel vsak človek tolikšen del dobrin, _____ zadostuje njemu in njegovi družini.

12. Povežite levi in desni stolpec tako, da dobite smiselne povedi.

a) Revež, _____, je ostal brez vsega.	1	čigar stranka je razpadla
b) Varuh človekovih pravic, _____, je nastopil na televiziji.	2	čigar hiša je zgorela
c) Politik, _____, je kandidiral za župana.	3	čigar dela so prevedena v številne jezike
č) Pesnik, _____, je pisal o socialni tematiki.	4	čigar poslanstvo je pomagati ljudem v stiski
d) Japonski arhitekt, _____, je zelo znan po celem svetu.	5	čigar nebotičnika so zrušili teroristi

13. Dopolnite z ustreznimi oblikami zaimkov *ta, ves, oba*.

ANKETA NA ULICI

Novinar: Kaj mislite, kateri družbeni problem je zdaj, v _____ času, največji?

Anketiraneec: Hm, kaj jaz vem. Mogoče nizek življenjski standard ali pa ... hm ... brezposelnost.

Novinar: Zakaj? A lahko pojasnite _____ primera?

Anketiraneec: Ja, pogledajte, _____ problematiko dobro poznam. Sam sem bil eno leto in pol brez službe. A si predstavljate, kako se počuti mlad človek, če _____ dan nima kaj početi? Prebereš _____ časopise in _____ oglase, pišeš prošnje in tako naprej. Pa brez denarja si. _____, kar si želiš, pa nekaj stane in nič si ne moreš kupiti. _____ res ne bi želel še enkrat doživeti.

Novinar: Torej zdaj imate službo?

Anketiraneec: Ja, službo imam, ampak plača je nizka. _____ denar, ki ga zaslužim, porabim za življenje. Nič ne morem privarčevati. Rad bi si plačal študij ob delu, _____ pa je spet zelo drago ... Ne vem ...

Novinar: Pa mislite, da bi država lahko kako drugače reševala _____ probleme?

Anketiraneec: O _____ pa nisem še veliko razmišljal ... Ne vem.

14. Vstavite besedo *ljudje* v ustreznem sklonu.

- a) Vedno več _____ živi na robu revščine.
- b) Peter se je odločil za poklic socialnega delavca, ker želi pomagati _____.
- c) Nekateri _____ živijo v hudih življenjskih razmerah.
- č) Ko sem bil študent, sem živel pri prijaznih _____.
- d) Z nekaterimi _____ so same težave.
- e) Kdo so ti _____?
- f) O teh _____ sem slišal že veliko lepih stvari.
- g) Na potovanju sem srečal veliko zanimivih _____.
- h) V zavetišču vsak dan razdeljujejo hrano _____, ki nimajo doma.
- i) _____ smo različni.
- j) Niso mi všeč _____, ki te nikoli ne pogledajo v oči.
- k) _____ je bilo strah, da se bo spet začela vojna.
- l) Ne maram _____, ki niso iskreni.
- m) Pogovarjali smo se o _____, ki delajo v centru za socialno delo.
- n) Z nekaterimi _____ je nemogoče živeti.

15. Tvorite povedi v pretekliku ali prihodnjiku, kot kaže primer. V obeh delih povedi je osebek *Matej*. Krepko zapisane besede izpusite ali zamenjajte z osebnimi zaimki. Pazite na besedni red naslonk in rabo vejice.

	<i>Matej se je cel večer pogovarjal z Julijo.</i>	IN	Matej je Julijo spraševal o vseh mogočih stvareh.
	Primer: <i>Matej se je cel večer pogovarjal z Julijo in jo spraševal o vseh mogočih stvareh. in spraševal jo je o vseh mogočih stvareh.</i>		
a)	Matej je Julijo želel tudi povabiti v kino.	AMPAK	Matej je imel bolj malo denarja.
b)	Matej ta večer ni naredil domače naloge.	NITI – NITI	Matej se tudi ni naučil novih besed.
c)	Matej bo kmalu organiziral zabavo.	SAJ	Matej bo imel rojstni dan.
č)	Matej bo prijatelje gotovo zabaval.	IN SICER	Matej bo prijateljem povedal vse smešne zgodbe s počitnic.
d)	Matej je pozabil vse svoje zgoščenke v študentskem domu.	TOREJ	Matej bo prosil prijatelje, naj prinesejo svojo glasbo.

16. Tvorite povedi v pretekliku. V enem delu povedi je osebek *Matej*, v drugem pa *Julija*. Krepko zapisane besede zamenjajte z osebnimi zaimki ali jih izpusite. Pazite na besedni red naslonk in rabo vejice.

a)	Matej je kuhal kosilo.	IN	Julija je Mateju pomagala.
b)	Matej je spraševal Julijo , kaj rada je.	AMPAK	Julija Mateju ni želela odgovoriti.
c)	Matej je povabil tudi svoje starše.	SAJ	Julija si je želela spoznati Matejeve starše.

č)	Matej je Julijo ves čas hvalil.	ZATO	Julija se je počutila kot zvezda večera.
d)	Matej je bil zelo zadovoljen.	KAJTI	Julija se je odlično razumela z njegovimi starši.

17. Krepko tiskane dele povedi razširite, kot kaže primer.

Primer: **V otroštvu** je živel na deželi. → **Ko je bil otrok**, je živel na deželi.

Na deželi je živel **v otroštvu**. → Na deželi je živel, **ko je bil otrok**.

- a) **Zaradi dežja** smo odpovedali prireditve. _____
- b) Odpovedali smo prireditve **zaradi dežja**. _____
- c) **Kljub finančnim težavam** je uspešno končal študij. _____
- č) Uspešno je končal študij **kljub finančnim težavam**. _____
- d) **S prijaznostjo** jih boš najlažje prepričal. _____
- e) Najlažje jih boš prepričal **s prijaznostjo**. _____
- f) **Brezdomci** se lahko oglasijo v organizaciji Karitas. _____
- g) V organizaciji Karitas se lahko oglasijo **brezdomci**. _____
- h) Predlagala mu je **ločitev**. _____

18. Pretvorite odvisnike, ne da bi spremenili pomen, kot kažejo primeri.

Primeri: Življenjski standard je nizek, **ker je veliko ljudi brez zaposlitve**.

→ **Zaradi brezposelnosti** je življenjski standard nizek./Življenjski standard je nizek **zaradi brezposelnosti**.

Čeprav sem imel(a) težave, sem uspel(a).

→ **Kljub težavam** sem uspel(a)./Uspel(a) sem **kljub težavam**.

Odšel je, **ne da bi se opravičil**.

→ **Brez opravičila** je odšel./Odšel je **brez opravičila**.

- a) Ne ukvarja se z otroki, ker nima časa.
- _____

- b) Ni prišel na delo, ker je bolan.
- _____

- c) Prometno nesrečo je povzročila, ker je prehitro vozila.
- _____

č) Nihče ga ne mara, ker je neprijazen.

---

d) Uspelo nam je, ker si imel tako dobre ideje.

---

e) Čeprav je bogat, ni srečen.

---

f) Čeprav sva se prepirala, sva ostala prijatelja.

---

g) Čeprav smo ji vsi pomagali, je bila vedno utrujena.

---

h) Čeprav ima odgovorno službo, ne zasluži veliko.

---

i) Delali smo celo dopoldne, ne da bi si vmes oddahnili.

---

j) Tega ne morem narediti, ne da bi mi kdo pomagal.

---

k) Šel je mimo mene, ne da bi me pozdravil.

---

19. Oglejte si povedi, v katerih lahko veznik *ampak* zamenjamo z veznikoma *vendar* ali *toda*, včasih pa z veznikoma *temveč* ali *marveč*. Naredite zamenjave tako, da se pomen povedi ne bo spremenil.

a) Mnogi mladi želijo študirati, **ampak** nekateri se morajo zaradi pomanjkanja denarja odreči študiju.

b) Za uspešno izobraževanje nista dovolj le nadarjenost in pridnost, **ampak** tudi dovolj debela denarnica.

c) Ljudje ne smemo biti brezbrizni drug do drugega, **ampak** si moramo pomagati.

č) Emancipacija ženskam ni prinesla samo večje samostojnosti, **ampak** tudi več obveznosti in dela.

d) Petra že dve leti išče službo, **ampak** ne more je najti.

e) Ženske danes ne opravljajo samo gospodinjskih del, **ampak** morajo velikokrat poprijeti tudi za moško delo.

f) Andrej bi rad preživel več časa s svojo družino, **ampak** zaradi odgovorne službe to ni možno.

g) Metka bi rada več potovala, **ampak** za potovanja žal nima denarja.

h) Ne kritiziraj me, **ampak** mi raje pomagaj.

20. Zamenjajte veznik z drugim, sinonimnim veznikom tako, da se pomen povedi ne spremeni, kot kažeta primera. Pazite na besedni red.

*Primeri: V poslovnem svetu je drugače kot v politiki, **in sicer** ima že kar precej žensk pomembna delovna mesta. → V poslovnem svetu je drugače kot v politiki, **to se pravi** kar precej žensk že ima pomembna delovna mesta.*

*Njen mož malo zasluži, **tako da/torej/zato** ne morejo na počitnice.*

- a) Hišo, **kjer** se je rodil, so že podrli.
- b) Pošljite nam spričevalo **oziroma** fotokopijo diplome.
- c) Dobimo se v soboto, **to je** 8. marca.
- č) Petra ne more delati, **ker** ima poškodovano hrbtenico.
- d) Prihodnost bo ženskam bolj naklonjena, **saj** se svet vrti v to smer.
- e) Revščina mladega človeka je povezana z ekonomskimi razmerami doma, **zato** za svoj položaj ni in ne more biti odgovoren.
- f) **Kljub temu da** imajo mladi malo manj denarja, si želijo družbo vrstnikov.
- g) Ženske velikokrat odločitev za otroke prelagajo v prihodnost, **saj** jim delodajalci v primeru nosečnosti ne podaljšajo pogodbe o zaposlitvi.

21. Dopolnite z vezniki.

- a) Pokličete me lahko zgodaj zjutraj _____ pozno zvečer.
- b) Telo me tako boli, da ne morem _____ sedeti _____ stati.
- c) _____ se je veliko učila, ni naredila izpita.
- č) Všeč mi je vokalna glasba, _____ zborovsko petje.
- d) Denar ne združuje, _____ ločuje ljudi.
- e) Mislili smo, da bomo obiskali prijatelja, _____ nismo imeli časa.
- f) _____ je lepo vreme, so vsi dobre volje.
- g) Pokličite me šele zvečer, _____ me prej ne bo doma.
- h) Pohitite, _____ mudi se nam.
- i) Šola se začne jeseni, _____ 1. septembra.
- j) Letos je bilo več snega _____ lansko leto.
- k) Nima denarja, _____ nima mobilnega telefona.
- l) Trgovina, _____ nakupujem, je zelo dobro založena.

22. Dokončajte oziroma dopolnite povedi.

- a) Verjamem, da _____
- b) Zdi se mi, da _____
- c) Ko gledam slike, _____
- č) Kadar se ne strinjam s sogovorcem, _____
- d) Preden začnemo problem reševati, _____
- e) Medtem ko smo poskusili problem rešiti, _____
- f) Potem ko sem si postavil(a) cilj, _____
- g) Hitel je, dokler _____
- h) Odkar imam mobilni telefon, _____
- i) Ukvarjam se z otroki, ker _____
- j) V prihodnosti bo boljše, saj _____
- k) Ni imel denarja, zato _____
- l) Vedno več moških vzame porodniški dopust, torej _____
- m) Ne maram se pogovarjati o tem, tako da _____
- n) Varčujem, da bi _____
- o) Čeprav nimam veliko denarja, _____
- p) Če človek nima dobre izobrazbe, _____
- r) Raje bi ostal(a) doma, kot _____
- s) Ljudem, ki _____, moramo pomagati.
- š) Ne morem si kupiti vseh izdelkov, ki jih _____
- t) V družbi, kjer _____, se ne počutim dobro.

23. Ponovite nekaj glagolskih besednih zvez iz lekcije.

1) Povežite levi in desni stolpec tako, da boste dobili smiselne povedi.

a) ___	Mislím, da nimaš dovolj časa za	1	delu.
b) ___	Ne pritožuj se nad	2	družabnih prirediteljev.
c) ___	Nihče ga ne priganja k	3	za finančna sredstva.
č) ___	Zaradi pomanjkanja časa se nikoli ne udeležuje	4	gospodinjskih opravil.
d) ___	Vedno pomaga ženi pri	5	otroki.
e) ___	Članica dobrotelne organizacije nas je prosila	6	svojo družino.

f) ___	Razvajanemu otroku se ne da ustreči z	7	kvalitetno šolanje.
g) ___	Večina staršev želi omogočiti otrokom	8	mimoidoče.
h) ___	Pri Karitas prispevajo	9	nobeno rečjo.
i) ___	Na cesti je brezdomec ogovarjal	10	mladimi, ki so beračili na železniški postaji.
j) ___	Novinarki sta se pogajali z	11	prepiru.
k) ___	Če se le da, se izogni	12	k plačilu položnic za zdravstveno zavarovanje.

Glagolske besedne zveze z naslednjega seznama uporabite v smiselnih primerih.

imeti čas za koga/kaj vzeti si čas za koga/kaj imeti pomisleke o kom/čem izogniti se komu izpolniti svojo vlogo odkloniti komu pomoč odreči se komu/čemu odzvati se na incident ogovoriti koga omogočiti komu kaj	peljati koga ven pogajati se s kom pogrešati koga/kaj pomagati komu pri čem popraviti/izboljšati socialni status doseči boljši status pospremiti koga priganjati koga k čemu prispevati komu za kaj pritoževati se nad kom/čim	privlačiti koga prositi koga za kaj skrbeti za koga/kaj smiliti se komu spoznati se na zadeve sprejeti igro udeleževati/udeležiti se česa ustreči komu s čim zaprositi za kaj
--	---	---

2) Dopolnite z besednimi zvezami iz okvirja.

a)

vzeti si čas • sprejeti igro • peljati ven

Sodelavec preveč dela: nikoli _____ ne _____, da _____
 _____ svojo ženo. Ampak zdi se, da _____ žena _____ njegovo _____:
 našla si je družbo in se prav nič ne pritožuje nad moževo odsotnostjo.

b)

imeti pomisleke • spoznati se na zadeve • odzvati se na incident

Po terorističnem napadu v Londonu _____ mediji močno _____ ta _____.
 Mnogi so se spraševali, ali pretiravajo. Tudi v mladinski oddaji Jasno in glasno so organizirali pogovor
 o vzrokih terorizma. Povabili so znanega strokovnjaka, ki _____ na te zadeve. Razložil
 jim je definicijo terorizma in hkrati povedal, da _____ sam _____ glede tega, ali
 lahko neka splošna definicija v celoti pokrije vse primere, ki se dogajajo v stvarnosti.

c)

zaprošiti za azil • odkloniti pomoč • doseči boljši status

V upanju, da _____, je skupina tujcev poskušala ilegalno prestopiti mejo. Ko so jih policisti zajeli, _____ sicer _____, toda niso uspeli. Oblasti _____ jim _____ pri reševanju osebnih težav in jih vrnile v njihovo državo.

č) Dopolnite z ustreznimi glagoli.

odreči se • pogrešati • pospremiti • privlačiti • skrbeti • smiliti se

Ko _____ Tomaž _____ svoje dekle Ireno na letališče, ko je šla na službeno pot, mu je ona razlagala svoje načrte glede kariere. Povedala mu je, da _____ nikoli ne misli _____ službi in _____ samo za dom in družino. Prav tako jo _____ misel, da bi nadaljevala študij. Tomaž si je vse predstavljal drugače. Razmišlja, kaj naj stori, in _____ sam sebi. Ireno že zdaj _____ in ne ve, kako bi preživel, če bi res prekinil njuno zvezo.

24. Uporabite besedne zveze v smiselnih primerih.

a)	biti (ne)urejenega videza	
b)	biti naklonjen komu	
c)	biti potreben komu, biti potreben pomoči	
č)	biti vreden spoštovanja	
d)	biti natlačen s čim	
e)	biti odgovoren za koga/kaj	
f)	biti odvisen od koga/česa	

25. Dopolnite s frazemi v ustreznih oblikah. V vsakem okvirju sta dva frazema odveč.

1)

biti velika živina • skakati komu v zeljnik • napihnuti zadevo •
 postati komu toplo pri srcu • oči žarijo komu • narediti komu pridigo •
 še zadnja iskrica v očeh ugasne • biti zadet

- a) Prostovoljke organizacije Karitas vsako sredo sprejemajo ljudi, potrebne pomoči. Včasih se jim zgodi, da jim ne morejo ustreči, in zelo jih užalosti, ko opazijo, da _____
 _____ teh njihovih prosilcev. Vendar doživijo tudi veliko lepih trenutkov, ko
 _____: na primer, kadar jim kdo prisrčno
 stisne roko ali iskreno vošči za praznike.
- b) Otroci so v šoli dobili nalogo, naj obišejo dom za starejše občane in prebivalcem doma pripravijo zabavni program za novo leto. Z veseljem so se lotili dela: izbirali so pesmice, risali in pripravljali družabne igre. Na nastopu je vse potekalo, kot so si zamislili, in videli smo, kako _____
 _____, ko so po nastopu ob glasnem aplavzu odhajali z odra.
- c) Soseda, ki živi pod mano, ni prav nič prijazna. Nekoč me je ustavila na stopnišču in _____
 _____, kako glasna je naša družina in kako pogosto jo zaradi hrupa iz našega stanovanja boli glava.
- č) Člani tolpe so delovali vedno v isti soseski, največkrat so kradli kolesa ali vlamljali v avtomobile. Nekoč pa so opazil, da _____ nekdo _____: na »svojem«
 parkirišču so opazili tri mulce, ki so poskušali odpreti vrata starega mercedesa.
- d) Na radiu smo slišali novico o incidentu v mali podeželski šoli, kjer naj bi bil eden od učiteljev nasilen do otrok. Ko pa smo vprašali znanko, ki je zaposlena na tej šoli, nam je povedala, da _____ mediji _____ zelo _____.

2)

pripisati kaj sam sebi • pokramljati • hoditi v gosjem redu • prinesiti koga naokoli
 • drveti po svoje • zrelo jabolko samo pade • brigati se zase
 • mladost je norost, čez vodo skače, kjer je most

- a) Kljub prijaznim opozorilom staršev, naj malo več misli na šolo, je otrok vedno vpil: »Kaj počnem, je moja stvar. _____!«
- b) Alenka je bila kot tehnološki višek prisiljena ostati doma, ampak ker ima dva majhna otroka, se je kmalu dobro počutila v svoji novi vlogi. Zdaj ima več časa, dopoldne lahko v miru spi kavo ali gre po opravkih. Zadnjič je tako v mestu srečala staro prijateljico in želela z njo malo _____,

toda prijateljica ni imela časa. Seveda je bilo Alenki takoj jasno, da dopoldan ni primeren čas za klepet, saj takrat vsak _____.

c) Prodajalec v trgovini z rabljenimi vozili _____. Rekel je, da je avto, ki smo ga kupili, brezhiben, pa se je že naslednji dan pokvaril.

č) Torej, če ti zdravnik reče, da pazi na prehrano, potem tako tudi delaj – v nasprotnem primeru pa _____ posledice.

d) Radi poslušamo starega očeta, ko nam pripoveduje o svoji mladosti. Vedno pravi, da je bilo njegovo življenje veliko bolj razburljivo, kot je naše. Zase pravi, da je naredil veliko neumnosti, ampak da mu zanje ni žal. In navadno doda še pregovor: _____.

26. V besedilu med štirimi možnostmi na desni izberite pravilno obliko tako, da obkrožite črko pred njo.

1)

Prof. dr. Tamara Lah Turnšek, direktorica Nacionalnega inštituta

_____ biologijo v Ljubljani, je v nekem intervjuju dejala:

»Menim, da je _____ v politiki, menedžerstvu in na visokih

položajih manj, _____ so tudi po letu 1991 večjo vlogo v našem

družbenem življenju zasedle politične stranke, _____ ideologija

je bila, da je za povečanje natalitete pomembno, da ženska ostane

doma, se ne udeležuje _____ in se ne ukvarja s poklicem, ter ji

pripisala tradicionalno vlogo. Paradoksalno pa se je

kljub _____ v Sloveniji od osamosvojitve znatno povečalo

število izobraženek ter raziskovalk, doktoric znanosti

(leta 1993 osemnajst odstotkov, leta 2001 pa petinštirideset).

Ženske so s _____ povsem naravno željo po večji izobrazbi

povzročile spremembo. _____ ni imel nič proti njihovemu

izobraževanju niti zaposlovanju, saj _____ z ekonomskega

a) za	c) na
b) od	č) z

a) ženske	c) žensk
b) ženskam	č) ženskami

a) zaradi	c) da bi
b) kajti	č) ker

a) čigar	c) ki jih
b) katerih	č) kar

a) družbenega življenja	c) družbenemu življenju
b) družbeno življenje	č) družbenem življenju

a) takšna politika	c) takšni politiki
b) takšne politike	č) takšno politiko

a) njihovo	c) sebe
b) svojo	č) se

a) Nihče	c) Kdor
b) Vsak	č) Oba

a) je bilo	c) je bil
b) bilo je	č) bil je

stališča nujno, da zaslužita dva. S političnega in gospodarskega

stališča pa je zelo _____, da se mnogo davkoplačevalskega

denarja porabi za izobraževanje žensk, potem pa intelektualnega

potenciala, _____ ustvarijo, ne izkoriščajo in izobraženke na

koncu postanejo _____ obrobni del družbe. V znanosti je po

končanem doktoratu v primerjavi z _____ manj izrednih kakor

tudi rednih profesorice. Veliko potenciala se izgubi v delih, ki so v

znanosti manj propulzivna, ali pa ženske celo zapustijo _____

področje in gredo v administracijo, razna ministrstva, _____

doktorata sploh ne potrebujejo. Gre za izjemno izgubo človeških

virov in kapitala, naša družba, celo politika pa tega ne _____!

2) Zapustiti dom zahteva pogum

Leta 2000 je Generalna skupščina Združenih narodov 20. junij _____

posebno resolucijo razglasila _____ svetovni

dan beguncev. Letos so prireditve na _____ sveta

potekale pod _____ Pogum.

Zapustiti dom in vse, _____ si gradil celo življenje, terja

veliko poguma, ob svetovnem dnevu beguncev _____ v

UNCHR. Pogum je potreben tudi za _____ z zavrnitvami na

_____ in mučnim uveljavljanjem pravice do azila. Nato

sledi soočenje z dolgimi birokratskimi postopki, _____ se

le stežka razvije status begunca, ki končno nudi _____

pravic. Še bolj _____ pa je začenjanje življenja na

novi v tujem okolju, so _____ iz društva za razvijanje

prostovoljnega dela Novo mesto. _____ so tudi, da vse

a) zanimivo	c) zanimiv
b) zanimiva	č) zanimivih

a) ki	c) ki ga
b) ki jih	č) ki jo

a) noben	c) kateri
b) nekakšen	č) čigav

a) moški	c) moškimi
b) moških	č) moškim

a) tega	c) te
b) to	č) teh

a) kamor	c) kateri
b) ki	č) kjer

a) opazi	c) opazila
b) opazuje	č) opazovanje

a) s	c) iz
b) z	č) za

a) v	c) za
b) na	č) o

a) različne konce	c) različnimi konci
b) različnih koncih	č) različni konci

a) gesla	c) geslom
b) gesel	č) geslu

a) kar	c) ki
b) kaj	č) kdor

a) opozorilo	c) opozorijo
b) opozarjati	č) opozarjajo

a) spopadal	c) spopadanje
b) spopadajo	č) spopadati

a) meje	c) mejam
b) mejah	č) mejami

a) katerega	c) iz katerih
b) ki ga	č) česar

a) nekaj	c) vse
b) nič	č) ∅

a) pogumen	c) pogumnejši
b) pogumno	č) pogum

a) sporočanje	c) sporočilo
b) sporočali	č) sporočili

a) Zapisali	c) Zapišemo
b) Zapisano	č) Zapisati

več dogodkov v »razvitem svetu« opozarja, da danes _____ država ni povsem varna in da »biti begunec« ni _____, kar se zgodi le drugim.

a) nič	c) ena
b) nobena	č) katera
a) vse	c) nič
b) oboje	č) nekaj

27. V spodnjih besedilih manjkajo nekatere besede. Iz besed, ki so namesto manjkajočih navedene ob strani, tvorite nove besede in jih v ustrezni obliki vstavite v besedilo, kot kažeta primera.

a)

S pridruženjem EU je Slovenija postala branik _____ *evropske* jugovzhodne meje. Med prebežniki, ki brodirajo čez Krko, Kolpo, Sotlo in Muro, jih je malo, ki želijo v Sloveniji tudi ostati. Večina jih je namenjena naprej in so pri nas le na _____ obisku. Darko Poštrak, vodja oddelka za _____ mejo v sektorju mejne policije, sicer opozarja, da trideset do štirideset odstotkov _____ prebežnikov zaprosi za azil, torej za zaščito pred _____ človekovih pravic, ki se jim je dogajalo v domači državi. Slovenska policija je v _____ letu skupaj prijela 5646 ilegalnih prebežnikov, kar pomeni približno dva tisoč prosilcev za azil. Vendar gre po izkušnjah policistov večkrat tudi za taktiko, ki prepreči takojšnje _____ v roke hrvaških obmejnih organov. Policija zato govori o zlorabi instituta azila. Če je prebežnik nastanjen v _____ domu ali v »domu za odstranjevanje tujcev« v Ljubljani, ima več možnosti za organizacijo nadaljnje poti na zahod.

Evropa, vrstni pridevnik → evropski

tranzit, vrstni pridevnik →

država, vrstni pridevnik →

prijeti, deležnik na -t →

kršiti, glagolnik →

lani, vrstni pridevnik →

vračati, glagolnik →

azil, vrstni pridevnik →

b)

Mladi zdaj različne stile, v glavnem _____ *prekopirane* iz preteklosti, z lahkoto izbirajo in menjajo v supermarketu stilov, ki ga je ustvarila _____ kultura, razmišlja kulturolog Boštjan Šaver. Po _____ letu najstniki iščejo vse mogoče načine, kako se uveljaviti v družbi, se postaviti po robu staršem ali očarati vrstnico iz _____ ulice. Mladina se odloča med tremi možnostmi: da ostane v sivem povprečju, da izrabi subkulturo (predvsem imidž) začasni _____ stil ali – bolj redko – se odločijo za subkulturo, ki poskuša z malo sredstvi narediti nekaj dobrega, sproducirati svojo idejo. »Po drugi strani

prekopirati, deležnik na -n →

prekopiran

potrošnik, vrstni pridevnik →

petnajst, vrstni števnik →

sosed, vrstni pridevnik →

življenje, vrstni pridevnik →

je zdaj v družbi vse bolj ali manj _____, zato uporništvo proti ustaljenim normam sploh ni več zanimivo,« meni Šaver. Vsekakor obstajajo posamezniki, ki razbijajo _____ monotonost na ulicah.

dovoliti, *deležnik na -n* →

vsak dan, *vrstni pridevnik* →

28. Vstavite predloge.

a)

Alenka Kranjc je doma ostala _____ 20 letih dela, ko je v službi postala tehnološki presežek. Prej ni nikoli razmišljala _____ tem, da bi ostala doma. Priznava, da obstajajo tako pozitivne kot negativne plati statusa gospodinje. Seveda ji je bilo na začetku hudo, a ker je imela majhna otroka, je hitro pozabila _____ status zaposlene. Prednosti gospodinjenja so velike: sama si organizira čas, kdaj bo delala in kaj, _____ opravih gre, kadar želi, predvsem pa ji ni treba prositi _____ dopust ali bolniško, ko jo sinova potrebujeta. Pravi, da ima najraje jutro. Ko pospremi otroka v šolo, ima čas _____ kavo in organizacijo dneva. Potem začne z gospodinjskimi opravili, ob lepem vremenu dela tudi _____ vrtu. Delo doma in skrb _____ otroka si organizira tako, da ima družina konce tedna zase, predvsem zato, ker mož čez teden dela _____ Ljubljani. Status gospodinje ima tudi slabosti, priznava Alenka. Razumljivo se ji zdi, da je _____ družini, kjer ženska ni zaposlena, dohodkov manj. A če jo kdo vpraša, kaj pa denar, odgovori: »Saj sem bogata – imam čas.«

b) **Benedikt XVI.:** »Judje in kristjani bi se morali učiti drug _____ drugega«

Ko je papež Benedikt XVI. _____ petek opoldne zakorakal v kölnsko sinagogo, je bil vidno ganjen. Prisluhnil je žalni molitvi v spomin _____ judovske žrtve. Rabin Netanel Teitelbaum je papežu ponudil roko kot simbol miru. Kakor je pojasnil Teitelbaum, je papežev obisk sinagoge prvi _____ poti na tuje znamenje _____ mir v svetu in znamenje _____ nekdanjemu krščanskemu antisemitizmu. Vsekakor je bil to dogodek _____ veliko politično in religiozno težo, zlasti glede na kočljive odnose _____ židi in katoliško cerkvijo _____ zgodovino.

29. Kaj pomenijo v besedilu podčrtane besede in besedne zveze? Najustreznejše sinonime poiščite med besedami in besednimi zvezami ob strani. Štiri možnosti so odveč.

a)

Ko sta novinarki revije Ona nekega večera zapuščali trgovino blizu ljubljanske železniške postaje, ju je prijazno ogovoril **šarmanten (0)** mladenič: »Lepi gospodični, bi bilo kaj drobiža?« Začudili sta se, saj fant ni bil podoben beraču. Namesto neumitih las, **zanemarjene (1)** brade in kdo ve kdaj svežih oblačil je bil fant urejenega videza. Naj se jima smili ali je vse le igra?

Namenili sta se torej **malce (2)** pogovoriti s fantom. Pa ni bilo povsem preprosto. Na vprašanje, zakaj potrebuje denar, je osorno **odvrnil (3)**: »Ah, a bi radi bili socialni delavki? Takih je povsod dosti, noben pa nič ne da.« In se je obrnil stran, verjetno zato, ker je pri izhodu zagledal novo **žrtev (4)**. Moški srednjih let ga je samo **grdo (5)** pogledal in mu svetoval, naj gre pred parlament, kjer imajo denar.

Začeli so se pogajati. Ponudili sta mu plačilo, če jima je pripravljen **vendarle (6)** kaj povedati. Sprejel je igro in v družbi s še dvema prav tako po zadnji modi urejenima mladeničema, so se pomaknili proti Maistrovemu spomeniku. Fantje so upali, da jim ne bodo **zatežili (7)** varnostniki. Ko so videli, da delata za časopis, so prosili: »**Da nas ne bi slučajno noter dali (8)**, njegov oče bi ponorel. Je **velika živina (9)** v neki firmi.«

b) Ustavite svet, da ga pobarvam!

Legende o velikih italijanskih tekstilcih, ki so začeli iz nič, **brez izjeme (0)** govorijo o očetih in materah, ki so v kuhinji šivali čevlje in majice, potem pa je posel prevzel sin in naredil čudež. »Malo pretiravate,« pravi Luciano Benetton, eden največjih tekstilcev na svetu in lastnik finančnega imperija Benetton Group, ki ga pri nas poznamo po **barvitih (1)** oblačilih, formuli ena in Toscanijevih oglasih.

»Jaz sem poslovnež druge generacije: moj oče je imel izposojevalnico avtomobilov in prepričan sem, da je imel z njo velike načrte.« Ampak? »Odločil se je za hitrejšo pot do uspeha: pridružil se je Mussolinijevim četam, **da bi trgoval (2)** v Afriki. Iz tega ni bilo nič, ker je zbolel za malarijo in se je moral vrniti domov. Mislim, da smo vsi štirje otroci po njem podedovali ambicioznost, podjetnost in pustolovski duh.« In nekaj nepremičnin: ko mu je oče umrl, je imela družina služkinje in šele nekaj let pozneje **je začelo škripati (3)**.

Takrat je Luciano pustil šolo in **se cele dneve podil (4)** za žogo na košarkarskem igrišču. Zanimal ga je samo šport, študiral je **v presledkih (5)** in delal toliko, da je imel za žepnino. Dolgo ni čutil želje, da bi imel podjetje. Njegovo življenje, zasebno in poslovno, je spremenila olimpijada leta 1960 v Rimu. Star je bil 25 let. »Doma smo izdelovali konfekcijo v majhnih količinah in jo prodajali v trgovini poleg delavnice. Ko sem gledal olimpijado, **so me zastave ganile do srca (6)**, zaljubil sem se v barve, v atlete, v vse te različne jezike ... To sem hotel v svojem življenju.« Začel je z barvami. Obupano je opazoval dekleta, ki so se oblačila enako kakor njihove mame, in fante, ki **so vedno hodili v sivem (7)**, razen kadar so šli na pogreb. Poskusil je s pisanimi oblačili in čas je pokazal, da je imel prav. »Moda se spreminja, barve ostanejo,« je njegovo geslo. Kljub temu se je sam pozneje oblekel v sivo, ko je bil kot član republikanske stranke izvoljen v senat. Kaj kmalu je ugotovil, da **mu je politika španska vas (8)** – svoja stališča raje izraža z oglaševalskimi akcijami za svojo blagovno znamko.

- neprijazno
- malo, na kratko
- natančno
- odgovoril
- zavpil
- delali težav
- pretepli
- osebo, ki bi jo nadlegoval
- pomembna oseba
- očarljiv
- neurejene
- da ne bi objavili naših slik
- da ne bi poklicali policije
- kljub vsemu

- da bi kupoval in prodajal
- izjemoma
- je šlo kot po maslu
- mu je tuja
- pisanih
- s prekinitvami
- se je zjokal
- so bili dolgočasni
- so bili oblečeni v sivo
- so se mi vzbudila močna čustva
- so se pojavile težave
- tekal
- vse

30. V besedilu je v vsaki vrstici največ ena napaka. Popravite besedilo, kot kažeta primera: če je v vrstici napaka, ob strani napišite pravilno obliko, če pa v vrstici ni napake, naredite kljukico.

1)

	<i>Slovenska integracijska politika je še danes precej</i>	✓
	<i>v povojih. Dokumenti o ~~tega~~ sicer vsebujejo idejo o</i>	tem
a)	<i>pluralističnem modelu integracije, ki pa ga v prakso</i>	
b)	<i>ni mogoče zaznati. Ta model se je uveljavil npr. na</i>	
c)	<i>Švedskih in omogoča enakopravno vlogo in</i>	
č)	<i>položaj različnih etničnih skupnosti. Priseljenci</i>	
d)	<i>lahko ohranjajo svojo kulturo in jezik, seveda pa</i>	
e)	<i>morajo sprejeti nekatere bistvene norme večinske</i>	
f)	<i>družbe. Ta koeksistenca temelji na različnosti,</i>	
g)	<i>medsebojnemu spoštovanju in toleranci. Evropa</i>	
h)	<i>pozna še dva modela: eden je asimilacijski, kje se</i>	
i)	<i>morajo priseljenci popolnoma podrediti večinski</i>	
j)	<i>družbi, npr. v Franciji. Poulčni nemiri, požigi</i>	
k)	<i>avtomobilov u večjih francoskih mestih jeseni</i>	
l)	<i>2005 so le vrh ledene gore zaradi dolgoletnemu</i>	
m)	<i>ignoriranju problematike priseljencev. Tretji</i>	
n)	<i>model, ki je značilen za Nemčijo, pa je model</i>	
o)	<i>diferenciranega izključevanja oziroma delne</i>	
p)	<i>integracije, ki temelji o napačni predpostavki, da</i>	
r)	<i>se bo večina priseljencev – predvsem delovne sile</i>	
s)	<i>– vrnili nazaj v matično državo.</i>	

2)

	<i>Ena najbolj odmevnih je bila akcija »staro za novo«. Luciano si je dal</i>	se
	<i>fotografirati gol in objavil svoj akt z napisom »Izpraznite omare!«. Za vsak</i>	✓
a)	<i>rabljen Benettonov kos je kupec dobil novega po polovično ceno. Benetton</i>	
b)	<i>je ponošena oblačila podaril revnim tretjega sveta. Z oglasi, ki jih je posnel</i>	
c)	<i>Oliviero Toscani (na primer nuna, ki poljublja meniha, pa gigantski</i>	
č)	<i>prezervativi), je izzval javne debate o temah, katerih so še vedno tabu.</i>	
d)	<i>Včasih je pretiraval in ljudje prizadel, namesto da bi jih spodbudil k</i>	
e)	<i>razmisleku. »Oglas z obsojenim na smrt je bil napaka. Izgubili smo veliko</i>	

f)	naročil ameriških trgovin. Američani nočejo slišati kritiko svoje	
g)	demokracije.« Evropska javnost se je zgražala nad fotografijo umirajočega	
h)	za aidsom. Zgodovina Benettona začela se je v petdesetih, ko je Luciano v	
i)	Trevisu ustanovil majhno podjetje. Pridružila se ga je sestra in leta 1965	
j)	sta izdelala po sto tisoč majic na mesec. Dvajset let pozneje je bilo	
k)	podjetje dovolj veliko, da je kotiralo na borzi. Začelo se je širiti na druga	
l)	področja (športno orodje) in kupovati delnice drugih podjetij. Leto 2000 je	
m)	imel Benetton Group rekordnih 243 milijonov evrov neto dobička in je	
n)	danes solastnik avtocest, pohištvne industrije, železnic in letalskih	
o)	prevoznikov, italijanskega Telecoma – naštevati bi lahko v nedogled.	
p)	Benetton je bolj kakor na bogastvo ponosen na njegovo ustvarjalnost. Rad	
r)	se, na primer, pohvali, da je odkril Danisa Tanovića, režiserja	
s)	<i>Nikogaršnje zemlje</i> , da <i>Fabrica</i> (tovarna idej in prostor za raziskovanje	
š)	komunikacije) odlično delovati, da izdaja revijo <i>Colors</i> ... In da nikakor	
t)	ne namerava nehati izzivati. Najbolj novejši oglasi, piše <i>L' espresso</i> ,	
u)	prikazujejo izobražene islamske ženske.	

Slovenska beseda v živo 3b

Delovni zvezek

Avtorice:

Andreja Markovič
Mihaela Knez
Nina Šoba
Mojca Stritar

Recenzentki:

dr. Mojca Schlamberger Brezar
Mojca Jesenovec

Urednica:

mag. Metka Lokar

Oblikovanje in prelom:

Metka Žerovnik

Prirjeno gradivo v delovnem zvezku objavljamo z dovoljenjem lastnikov avtorskih pravic. Če smo pri pridobivanju dovoljenj nenamerno koga spregledali, se mu opravičujemo in ga prosimo, da nam to sporoči. Napako bomo popravili ob naslednjem natisu.

Tisk:

Birografika Bori d. o. o.

Naklada:

500 izvodov

Prvi natis:

Ljubljana, 2009

Založila:

Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Izdal:

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik
pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
www.ff.uni-lj.si/center-slo

Za založbo: red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan Filozofske fakultete

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2009. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, dajanje v najem, javna objava, dajanje na voljo javnosti (internet), predelava ali vsaka druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki. Odstranitev tega podatka je kazniva.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6(075.4)

SLOVENSKA beseda v živo 3. Delovni zvezek / Andreja Markovič ...
[et al.] ; [urednica Metka Lokar]. - 1. natis. - V Ljubljani :
Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za
slovenistiko Filozofske fakultete, 2009

ISBN 978-961-237-282-8

1. Markovič, Andreja 2. Lokar, Metka, 1969-
244885248